

Ungdomsgarantin 2013

ANM/Avdelningen för sysselsättning och företagande

**Bakgrundsmaterial för Raimo Hokkanens föreläsning
30.1.2013**

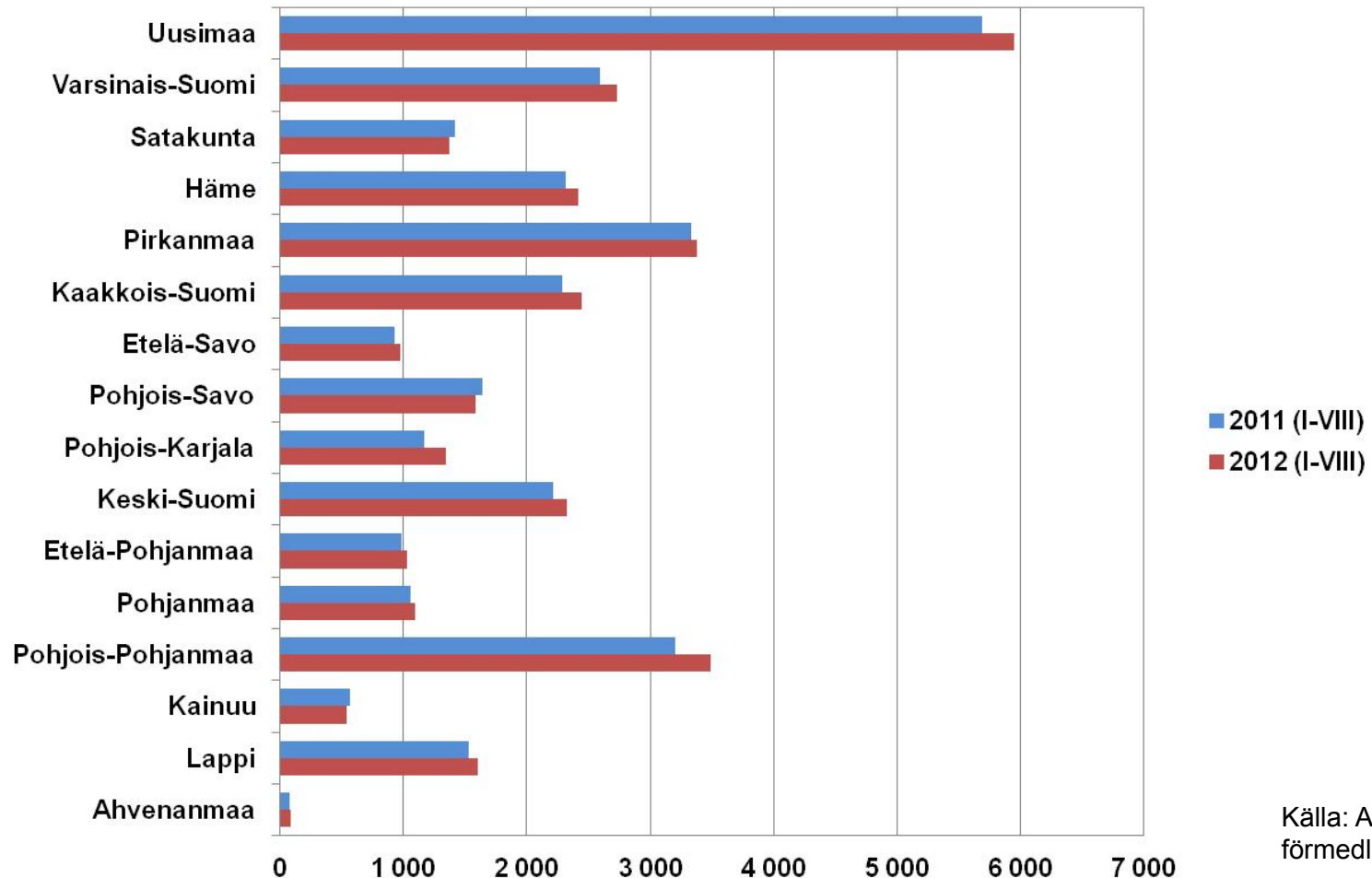

Bakgrund till den nya samhällsgarantin för unga – riksomfattande perspektiv

- 110 000 personer under 30 år har endast utbildning på grundstadiet.
- 55 000 arbetslösa personer under 30 år, av vilka nästan 33 000 har en yrkesinriktad examen.
- 40 000 personer under 30 år står utanför arbete och utbildning och har enbart grundläggande utbildning.
 - Samhällets kostnader för utslagning bland unga är **300 miljoner euro på årsnivå.**

Arbetslösa arbetssökande under 25 år i genomsnitt i januari– augusti 2011 och 2012

Källa: ANM, arbets-
förmedlingsstatistik

Samhällsgarantin för unga inom arbets- och näringsförvaltningen

I kraft inom arbets- och näringsförvaltningen sedan 2005. Reviderad anvisning 23.06.2010 (TEM/1778/03.01.04/2010)

Mål:

- effektivisera serviceprocessen och förebygga förlängd arbetslöshet
- främja placering i utbildning och på arbetsmarknaden och åstadkommande av hållbara lösningar
- identifiera faktorer med anknytning till risk för utslagning och i samarbete främja tidigt ingripande.

Det centrala innehållet:

Arbets- och näringsbyrån utarbetar tillsammans med unga som är arbetslösa arbetssökande **en sysselsättningsplan inom två veckor från jobbsökningens början.** Snabbades upp fr.o.m. 10.5.2010 i samband med lagändringar.

I planen antecknas de gemensamt övervägda och överenskomna mål, tjänster och åtgärder som stöder den unga personens jobbsökning och främjar hans eller hennes placering i arbete eller utbildning.

För varje arbetslös arbetssökande som är under 25 år **ska före tre månaders arbetslöshet utarbetas**

- **en sysselsättningsplan som redan innehåller åtgärder/service som ska erbjudas,**
- **en integrationsplan** (invandrarungdomar som omfattas av integrationslagen) eller
- **en aktiveringsplan** (lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte).

I dessa planer avtalas om genomförande av en åtgärd som motsvarar den unga personens servicebehov.

Åtgärden kan ha varit: **jobbsökarträning, förberedande eller yrkesinriktad arbetskraftsutbildning, arbetsprövning, arbetspraktik, arbetslivsträning, lönesubventionerat arbete eller startpeng.**

Flödet av unga arbetslösa till arbetslöshet som överstiger 3 månader för personer under 25 år och personer i åldern 25–29 år per NTM-central år 2011

NTM-central	Unga under 25 år		Unga i åldern 25–29 år	
	Överstiger 3 mån. arbetslöshet	Flöde till över 3 mån. arbetslöshet, %	Överstiger 3 mån. arbetslöshet	Flöde till över 3 mån. arbetslöshet, %
HELA LANDET	34 394	16,4 medelvärde	32 220	29,0 medelvärde
• NYLAND	5 334	12,6	7 459	32,8
• EGENTLIGA FINLAND	3 066	16,3	2 922	25,5
• SATAKUNTA	1 644	19,3	1 348	30,0
• TAVASTLAND	2 512	15,4	2 200	28,5
• BIRKALAND	3 871	20,6	3 531	35,2
• SYDÖSTRA FINLAND	3 014	23,7	2 097	32,7
• SÖDRA SAVOLAX	961	15,0	803	26,6
• NORRA SAVOLAX	1 772	15,7	1 614	28,7
• NORRA KARELEN	1 116	11,9	1 230	27,7
• MELLERSTA FINLAND	2 644	19,2	2 009	29,1
• SÖDRA ÖSTERBOTTEN	1 048	13,9	878	22,2
• ÖSTERBOTTEN	1 105	13,6	1 007	23,5
• NORRA ÖSTERBOTTEN	3 847	19,3	3 079	27,7
• KAJANALAND	578	14,1	541	25,2
• LAPPLAND	1 804	15,4	1 442	22,4
• ÅLAND	75	15,0	53	24,3

” Den finländska modellen”

PUBLIC-PRIVATE-PEOPLE-PARTNERSHIP

Samhällsgarantin för unga kommer att basera sig på att

- myndigheter
- näringslivet
- organisationer samarbetar och att
- de unga själva är aktiva aktörer i samarbetet och skapar sin egen framtid.

➤ Det behövs fördomsfria ändringar i handlingsmodellerna.

Ungdomsgarantin 2013

1. För varje ung person under 25 år och varje nyutexaminerad som inte fyllt 30 år erbjuds ett jobb eller en praktik-, studie-, arbetsverkstads- eller rehabiliteringsplats senast inom tre månader från det att personen blev arbetslös.
2. För alla som just avslutat grundskolan garanteras en utbildningsplats på gymnasium, yrkesläroanstalt, i form av läroavtal, på arbetsverkstad, i rehabilitering eller på något annat sätt = utbildningsgarantin.

Utbildningsgarantin

De som avslutar grundstadiet
ca 60 000

Fortsätter samma år i utbildning
som leder till examen
ca 55 000

Fortsätter inte samma år i
utbildning som leder till
examen
ca 5 000

- Antalet studieplatser för utbildade unga utökas, kriterierna för antagning till grundläggande yrkesutbildning ändras (förtur) och utbildningsplatserna omstruktureras

Mål:
UTBILDNINGSPLATS FÖR
ALLA SOM AVSLUTAR
GRUNDSTADIET

Utbildningsgarantin

Arbetsgruppens förslag

Utbildningsgarantin genomförs från ingången av 2013 som en del av samhällsgarantin, så att det för alla som avslutat grundskolan garanteras en möjlighet att fortsätta på gymnasium, i yrkesutbildning, i läroavtalsutbildning, på arbetsverkstad, i rehabilitering eller på något annat sätt.

Det fastställs att utbildningsgarantin gäller unga som har avslutat den grundläggande utbildningen samma år.

Utbildningsgarantin gäller efter ingången av 2013 dem som avslutar grundstadiet.

Utbildningsgarantin verkställs genom att man för alla som avslutar grundstadiet skapar verkliga möjligheter att omedelbart fortsätta i vidareutbildning. Även i fortsättningen måste alla ungdomar söka till utbildning som en del av de normala valen.

Dessutom föreslog arbetsgruppen att det skapas ett **temporärt kompetensprogram för unga vuxna** för de personer under 30 år som inte har examen efter den grundläggande utbildningen. Programmet genomförs under 2013–2016.

Genomförandeläget nu

UKM. Överenskommet.

UKM. Principen överenskommen, men förtur torde kunna införas först hösten 2013.

UKM. Beredningen pågår.

UKM. SR: år 2013 allokteras 27 milj. euro och åren 2014–2016 allokteras 52 milj. euro till åtgärder som styr unga personer under 30 år utan utbildning till att avlägga yrkesexamen.

UKM: webbenkät om hinder och förväntningar som gäller utbildning, brev till utbildningsanordnare på hösten.

Komplettering av samhällsgarantin: Kompetensprogrammet för unga vuxna

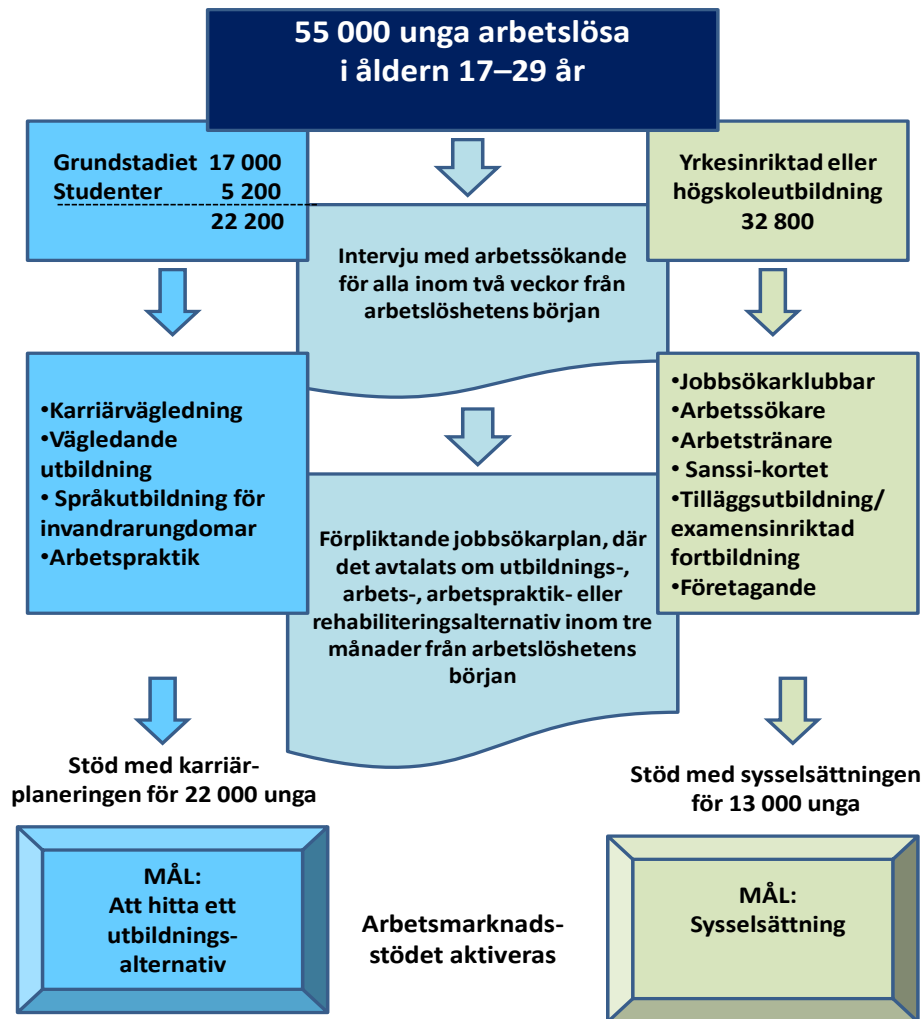

Övergångsskede till andra stadiet från den grundläggande utbildningen

Arbetsgruppens förslag	Genomförandeläget nu
Yrkesutbildningen utökas i de områden där det finns mindre utbildning i förhållande till ungdomsåldersklassen.	UKM: i maj brev till läroanstalter för ansökan om nybörjarplatser -> inriktning av platser.
Kriterierna för antagningen av studerande till grundläggande yrkesutbildning ändras så att de som avslutat grundstadiet och som saknar examen på andra stadiet kan ha förtur i antagningen av studerande till andra stadiet.	UKM: Regeringens proposition: UKM:s reviderade förordning om grunderna för antagning av studerande sommaren 2012 -> förtur torde kunna införas hösten 2013.
Grunden för att fastställa priset på läroavtal som syftar till en del av en examen ändras. Utbildningsersättningen som betalas till arbetsgivaren höjs till 800 euro i månaden.	UKM: Kräver inte ändringar i lagstiftningen. Man kan genomföra delar av läroavtalsutbildning och examen och för det betalas ersättning på samma nivå som för att avlägga examen i sin helhet. Beredningen fortsätter.
En förbättring av studiefärdigheterna och språkkunskaperna hos invandrarungdomar stöds genom att man ökar den på detta inriktade utbildningen vid folkhögskolor och medborgarinstitut.	UKM: 2 milj. euro för ansökan redan år 2012. Var öppen för ansökan på våren, många ansökningar. Preciserar för år 2013 utifrån höstens erfarenheter. Utbildningsstyrelsen: studiesedelsunderstöd.

SAMHÄLLSGARANTIN FÖR UNGA/ANM

Arbets- och näringsförvaltningens karriärvägledning stärks

I enkäten Nuorten ääni kom ungdomarnas vilja att få mer karriärvägledning tydligt fram. Arbetsgruppen vill i sina förslag utöka och utveckla både den individuella vägledningen och vägledningen via nätet.

Arbetsgruppens förslag

Yrkes- och karriärvägledningen vid arbets- och näringsbyråerna stärks.

- En del av tilläggsresurserna riktas till tjänster för högutbildade, tjänster för invandrare, tjänster för personer med funktionsnedsättning samt till webb- och telefontjänster.

Genomförandeläget nu

Redan i gång:

Utbildningsrådgivning och karriärvägledning som riksomfattande telefon- och webbservice: www.mol.fi

SOME: <http://www.facebook.com/Koulutusneuvonta>

Vid mer personliga frågor lönar det sig att ta kontakt per e-post: utbildningsradgivning@te-byran.fi

Utbildningsrådgivning per telefon på numret **0295 020 712**, mån–fre 9–16

ANM: Från ingången av 2013 fås 60 ytterligare årsverken till karriärvägledning - > NTM-centralerna har ombetts ge förslag i samband med resultatförhandlingarna

Ungdomars övergång till arbetslivet stöds

Arbetsgruppens förslag	Genomförandeläget nu
Arbetsgivares tröskel för att anställa nytexaminerade unga utan arbetserfarenhet sänks genom att Sanssi-kortet görs permanent . Arbetsgivarnas administrativa börda i samband med lönesubvention ska lättas.	ANM: Riktlinjen fastställts, ingår i budgeten för 2013. Ny lag om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (LOAFS). Även utveckling av handlingsmodellen.
Genom arbetsträning främjas att unga personer kommer in på arbetsmarknaden. Träningen stöder både den unga personen och arbetsgivaren. Arbetstränarna främjar etableringen i arbetslivet för de unga personer som har svårt att självständigt hitta ett jobb och/eller som behöver hjälp på arbetsplatsen i början av anställningsförhållandet (t.ex. personer med funktionsnedsättning och andra funktionshindrade).	ANM: Riktlinjen fastställts, ingår i budgeten för 2013. I LOAFS tre träningar i stället för vägledande utbildning. En av dessa arbetsträning.
Arbetspraktiken ska starkt stödja karriärplaneringen. När det gäller nytexaminerade unga personer som avlagt examen, sänks tröskeln för sysselsättning inte genom arbetspraktik, utan med lönesubvention. Maximitiden för arbetspraktik på arbetsverkstäder hos samma arbetsgivare ska göras flexiblare.	ANM: Riktlinjen fastställts, ingår i budgeten för 2013. I LOAFS under namnet arbetsprövning . LOAFS/arbetsprövning: fr o m 2013 maximitiden 12 mån., dock 6 mån. i samma uppgifter.
Den yrkesinriktade arbetskraftsutbildningen för unga utökas när det gäller tilläggsutbildning och fortbildning samt tillståndsutbildningar osv.	ANM: Riktlinjen fastställts, ingår i budgeten för 2013.

Företagande bland ungdomar stöds som ett alternativ till lönearbete

I enkäten Nuorten ääni berättade 45 % av dem som svarade att de har övervägt företagande som ett sysselsättningsalternativ. Unga upplevde att de inte fick stöd för företagandet på arbets- och näringsbyråerna och förväntade sig att byråernas roll i rådgivningen skulle stärkas.

Arbetsgruppens förslag	Genomförandeläget nu
Nya former för främjande av företagande och entreprenörskap stöds och utvecklas med hjälp av utbildning, rådgivning och startpeng ➤ andelslag ➤ team ➤ mentorskap	ANM. Planen för hur man går vidare blev färdiga.
Företagarutbildningen i form av arbetskraftsutbildning utökas och sättet att genomföra företagarutbildning utvecklas så att den lämpar sig för ungdomar.	ANM. Beredningen pågår.

Unga som löper risk för utslagning

Arbetsgruppens förslag	Genomförandeläget nu
För kommunerna föreskrivs ansvar för vägledning av unga som avslutar den grundläggande utbildningen.	UKM och Kommunförbundet: Behandlingen av planen för hur man går vidare pågår.
Användningen av information som gäller övergångsskedet efter den grundläggande utbildningen föreskrivs genom lag.	Beredningen pågår.
Det uppsökande ungdomsarbetet utvidgas till hela landet. Verkstadsverksamheten utvidgas, kvaliteten och handlingsmodellerna utvecklas.	En utlysning har ägt rum. Beslut på sommaren → uppsökande arbete saknas fortfarande i 40 kommuner. Utlysningen för 2013 har inletts.
Ansvar för utvecklingen och samordningen av väglednings- och servicenätverk till närings-, trafik- och miljöcentralerna.	I resultatavtalen för 2013.
Möjligheten att precisera grunderna för hur Folkpensionsanstaltens yrkesinriktade rehabilitering beviljas, för att yrkesinriktad rehabilitering ska kunna beviljas utifrån livssituationen.	Handläggningen håller på att börja, torde genomföras senare.

Regeringens principbeslut 31.5.2012

- I den fortsatta beredningen av samhällsgarantin för unga ägnas särskild uppmärksamhet åt de **mest utslagna eller utslagningshotade ungdomsgrupperna** och de nuvarande utbildnings- och aktiveringsåtgärdernas lämplighet för deras behov bedöms (ANM, SHM, UKM, arbetsmarknadsorganisationerna, Kommunförbundet).
- Ett **kompetensprogram för unga vuxna** genomförs för att göra det möjligt för personer under 30 år utan examen på andra stadiet att utbilda sig antingen genom utbildning i läroanstaltsform eller genom läroavtalsutbildning.
- De sammanlagda studietiderna för unga förkortas bl.a. genom att man snabbar upp övergången från grundstadiet till andra stadiet och från andra stadiet till högre utbildning och minskar avhoppet i hela utbildningssystemet.
- Utbudet av yrkesorienterade studier inriktas enligt regionernas och arbetsmarknadens behov.
- Tillgången på hjälp vid hälsoproblemen ska bli mera effektiv än för närvarande: **Särskild uppmärksamhet fästs vid förebyggande**, god vård och rehabilitering i fråga om **mentala problem och missbruk hos unga** samt vid arbetsmetoder och ergonomi i arbetet.

